

Ψάχνουν φόρμουλα για την επανέναρξη των συνομιλιών

Του **ΘΑΝΑΣΗ Κ. ΤΣΙΤΣΑ**
Ανταπόκριση, Νέα Υόρκη

Δυσκολίες αντιμετωπίζει η ειδική απεσταλμένη του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, **Μαρία Ανχελα Ολγκίν Κουεγιάρ**, στην προσπάθειά της να αναθερμάνει την επανάληψη των διαπραγματεύσεων μεταξύ των δύο κοινοτήτων λόγω της τουρκικής αδιαλλαξίας όσον αφορά την αποδοχή της βάσης της διαπραγμάτευσης για το Κυπριακό μέσω των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών.

Η Κολομβιανή αξιωματούχος ολοκλήρωσε τη δεύτερη περιοδεία της στο νησί με έναν νέο κύκλο επαφών και, όπως δήλωσε, «ελπίζει να μπορέσει να επιστρέψει με κάτι, λίγο αργότερα». Ερωτηθείσα για τον επόμενο προορισμό της, μετά τη συνάντησή της με τον Κύπριο Πρόεδρο **Νίκο Χριστοδουλίδη**, είπε πως δεν έχει προγραμ-

Τα αποτελέσματα της δεύτερης περιοδείας της ειδικής απεσταλμένης του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, **Μαρία Ανχελα Ολγκίν Κουεγιάρ**, στη **Μεγαλόνησο**

μάτιση ακόμη κάτι και ότι ίσως τον Απρίλιο να επισκεφθεί κάποιες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και ίσως να έχει επαφές και σε επίπεδο Ε.Ε., υπογραμμίζοντας ότι δεν έχει συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα και πως συνεχίζει να εργάζεται για την αποστολή της.

Η ειδική απεσταλμένη του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, η οποία έχει προσωπική επαφή με τον Κύπριο Πρόεδρο, χωρίς ενδιάμεσους, αναχώρησε από το νησί, αλλά παραμένει στη Λευκωσία στενή της συνεργάτις, που θα είναι «τα αυτιά και τα μάτια» της 60χρονης Κολομβιανής αξιωματούχος. Είναι χαρακτηριστικό ότι, κατά τη διάρκεια της παραμονής της στην Κύπρο, η Μαρία Ανχελα Ολγκίν Κουεγιάρ επέλεξε να έχει σειρά συναντήσεων με πολιτικά κόμματα, επαγγελματικές οργανώσεις και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και στις δύο κοινότητες, με σκοπό να ακούσει διάφορες απόψεις πριν η ίδια προβεί σε κινήσεις.

Η πρωτοβουλία της να συνομιλήσει με εκπροσώπους της αποκαλούμενης «κοινωνίας των πολιτών» ερμηνεύεται στην έδρα του ΟΗΕ ως μια επιλογή που έχει ως στό-

χο να αποτρέψει -σε έναν βαθμό- λανθασμένες εκτιμήσεις, όπως αυτές του 2004, όταν, τρεις εβδομάδες πριν από τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος, οι αξιωματούχοι του ΟΗΕ και οι ξένες πρεσβείες εξέφραζαν τη σιγουριά ότι θα υπερψηφίζονταν το Σχέδιο Ανάν. Αυτό ήταν το συμπέρασμά τους από τις πάμπολλες, όπως έλεγαν, επαφές τους. Στην ανάγνωσή τους, εκ των υστέρων, διαπίστωσαν στον ΟΗΕ ότι ο κύκλος των επαφών (αυτοί που επέλεξαν να ακούσουν) δεν ήταν τελικά αντιπροσωπευτικός.

Κριτήριο

Το ερώτημα που προκύπτει είναι αν η κυρία Ολγκίν θα κάνει μια ακαδημαϊκή καταγραφή ή θα προχωρήσει σε μια αξιολόγηση των κρίσεων και των απόψεων των συνομιλητών της, όταν μάλιστα θα προβεί σε έκθεση προς τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ. Η Λευκωσία θεωρεί ότι μοναδικό κριτήριο για τις εισηγήσεις της θα πρέπει να είναι οι αποφάσεις του ΟΗΕ, τον οποίο εκπροσωπεί, δηλαδή η βάση της λύσης πρέπει να είναι η διζωνική, δικαιοδική ομοσπονδία και η πολιτική ισότητα, σύμφωνα με τα ψηφίσματα του ΟΗΕ. Η Κολομβιανή αξιωματούχος έχει πλέον μια πλήρη εικόνα για τις απόψεις που μιλούν για δύο κράτη, συνομοσπονδία κ.ο.κ., όπως και για όσους εκφράζονται υπέρ της κυριαρχικής ισότητας ή «ολίγης» κυριαρχικής ισότητας, αλλά και για τις απόψεις που θέλουν την παραμονή στρατευμάτων (πολλών ή λίγων), εγγυήσεων κ.ο.κ. «Η αποστολή της δεν είναι να βρει τη μέση απόσταση μεταξύ των θέσεων των εμπλεκόμενων, αλλά να βρει το έδαφος πάνω στο οποίο θα στηριχθεί η επανέναρξη των συνομιλιών εντός των παραμέτρων του ΟΗΕ. Διαφορετικά, αυτοαναϊρούνται τα ίδια τα Ηνωμένα Έθνη, στη βάση των δικών τους αποφάσεων», σχολίασε, μιλώντας στη **Realnews**, έμπειρος διπλωμάτης.

Ένα άλλο σημείο προβληματισμού για τη Λευκωσία είναι η θέση να επανεκκινήσουν οι συνομιλίες από εκεί που διακόπηκαν στο Κραν Μοντανά της Ελβετίας το 2017 - και αυτό διότι υπάρχει διαφορά άποψης μεταξύ των πλευρών για το σε ποιο σημείο διακόπηκαν και γιατί. Η διαφορά επ' αυτού του θέματος υφίσταται και εντός ελληνοκυπριακής πλευράς. Επίσης, αποτελεί σημείο προς διευκρίνιση -κατ' αρχάς εντός της ελληνοκυπριακής πλευράς και στη συνέχεια όσον αφορά όσους άλλους εμπλέκονται- το ποιο ακριβώς είναι το κεκτημένο των συνομιλιών, υπό την έννοια ποιες από τις συγκλίσεις που επιτεύχθηκαν εξακολουθούν να ισχύουν.

Εμπρηστική δήλωση

Μέχρι στιγμής, η Τουρκία και ο κατοχικός ηγέτης **Ερσίν Τατάρ** επιμένουν σε θέσεις εκτός των παραμέτρων του ΟΗΕ. Ο Τούρκος Πρόεδρος **Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν**, σε μια εμπρηστική του δήλωση, μιλώντας για την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974, ανέφερε ότι η Τουρκία θα μπορούσε να είχε καταλάβει ολόκληρη την Κύπρο. Ακολούθησε η αντίδραση του μόνιμου αντιπροσώπου της Τουρκίας στα Ηνωμένα Έθνη, **Σεντάτ Ονάλ**, σε τοποθέτηση του Ελληνα ομολόγου του **Ευάγγελου Σέκερη** σε συζήτηση για την κατάσταση στην Ουκρανία. Ο Ευ. Σέκερης έκανε παραλληλισμό ανάμεσα στη ρωσική επιθετικότητα κατά της Ουκρανίας και την τουρκική εισβολή το 1974 στην Κύπρο. Ο Σ. Ονάλ σε επιστολή του εξέφρασε την απογοήτευσή του, διότι, όπως αναφέρει, ο Ελληνας ομολόγός του «παραποιεί την Ιστορία και βασικά γεγονότα», και έγραψε, μεταξύ άλλων, ότι «από το 1963 δεν υπάρχει ενιαία Αρχή που νομικά ή ουσιαστικά είναι αρμόδια να εκπροσωπεί από κοινού αυτούς τους δύο λαούς και κατά συνέπεια την Κύπρο στο σύνολό της. Αντίθετα, υπάρχουν δύο ανεξάρτητα, αυτοδιοικούμενα κράτη, καθένα από τα οποία ασκεί κυριαρχία και δικαιοδοσία εντός της αντίστοιχης επικράτειάς του».

d.mihalidis@realnews.gr

η άποψη
του **ΔΗΜΗΤΡΗ**
ΜΙΧΑΛΙΔΗ

Ταραξίας

ΥΠΑΡΧΟΥΝ πολλοί που επενδύουν στη στρατηγική του κατευνασμού. Αν το μελετήσει κάποιος ιστορικά, θα διαπιστώσει ότι ο εμπνευστής της, **Νέβιλ Τσάμπερλεϊν**, όχι μόνο δεν δικαιώθηκε έναντι της ναζιστικής Γερμανίας, αλλά, τουναντίον, κατάφερε και την πρωθυπουργία να χάσει από τον Τσώρτσιλ και -το χειρότερο- να προσθέσει τη Διάσκεψη του Μονάχου, το 1938, δίπλα στη λέξη «Βατερλώ» στο παγκόσμιο λεξικό της διπλωματίας ως συνώνυμο της «αποτυχίας». Τι λάθος έκανε τότε ο Τσάμπερλεϊν; Όπως του είπε ο Τσώρτσιλ, «σου δόθηκε η ευκαιρία επιλογής μεταξύ πολέμου και εξευτελισμού... Διότι υποτίμησε την ανεξέλεγκτη φιλοδοξία (μανία) του Χίτλερ και πίστεψε ότι με κάποιες παραχωρήσεις θα εξασφάλιζε ειρήνη διαρκείας. Το παράδειγμα δεν είναι μακριά από όσα διαδραματίζονται στο προσκήνιο και στο παρασκήνιο με την Τουρκία. Κανένας δεν μπορεί να γίνει κήρυκας πολέμου και ανέξοδης εθνοκαπλίας. Πλην όμως, όπως έχει ειπωθεί κατά το παρελθόν, «για την επίλυση των διενέξεων υπάρχουν τρεις τρόποι: η διαπραγμάτευση, η διαιτισία και ο πόλεμος». Και, ναι μεν, η Ελλά-

δα επιθυμεί -και ορθώς πράττει- τον εξαντλητικό διάλογο, αλλά η Τουρκία έχει επιλέξει άλλη οδό, του πολέμου. Κυριολεκτικά με την κατάληψη της μισής Κύπρου και εν συνεχεία, μεταφορικά, με τον «πόλεμο δηλώσεων» εναντίον και της Μεγαλονήσου και της Ελλάδας. Το γεγονός ότι ο Ερντογάν εσχάτως -για άλλους λόγους- έχει ελαττώσει την πολεμοχαρή ρητορική εναντίον της Ελλάδας δεν σημαίνει ούτε ότι έχει μετακινηθεί από τις πάγιες τουρκικές διεκδικήσεις, ούτε ότι επανήλθε στην οδό της διεθνούς νομιμότητας. Είναι ένας διεθνής ταραξίας και το υπενθύμισε με τις δηλώσεις του εναντίον της Κύπρου. Οι οποίες δεν πρέπει να προσπεράσουμε το γεγονός ότι έγιναν λίγες ώρες μετά την αναβαθμισμένη παρουσία του Κύπριου Προέδρου Χριστοδουλίδη στην Αίγυπτο. Δικαίωσε και πάλι τον ρόλο του διεθνούς ταραξία ο Ερντογάν, ο οποίος δεν ανέχεται και αμφισβητεί τον συντεταγμένο διάλογο και τις διεθνείς σχέσεις. Πρόκειται για ένα κρίσιμο σημείο, το οποίο οφείλει να φωτίσει η ελληνική διπλωματία όπου και όπως μπορεί: ότι η χώρα μας συνομιλεί με έναν ταραξία, ο οποίος δεν κατευνάζεται. Απλώς ανεβοκατεβάζει κατά καιρούς το ποτενσιόμετρο της έντασης.